

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології
Кафедра фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна**

Башта О.В. Волощук Н.М.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ІЗ
ЗАГАЛЬНОЇ ФІТОПАТОЛОГІЇ
для студентів ОС «Бакалавр»,
спеціальності - 202 «Захист і карантин рослин»**

Київ - 2022

УДК 631:581.2:378.141

Схвалено методичною комісією факультету захисту рослин
Рекомендовано до друку вченою радою факультету захисту рослин,
протокол № 11 від 16 червня 2022 року.

АВТОРИ: к б. н., доцент О.В. Башта, к б. н., доцент Н.М. Волощук

РЕЦЕНЗЕНТИ: доктор біол. наук, професор Парфенюк А.І.,
кандидат с.-г. наук., доцент Пасічник Л.П.

Відповідно до навчальної програми дисципліни «Загальна фітопатологія» для студентів спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» рекомендовано написання курсової роботи. Тематика курсових робіт присвячена огляду розвитку фітопатології, суті патологічного процесу в рослині, діагностиці хвороб рослин, класифікації та етіології хвороб, їх головним збудникам, паразитизму, спеціалізації, екології патогенів та їх систематиці, динаміці розвитку і поширенню хвороб, принципам побудови захисних засобів, характеристиці основних методів захисту та ін.

Методичні вказівки до написання курсової роботи
із Загальної фітопатології
для студентів ОС «Бакалавр»,
спеціальності - 202 «Захист і карантин рослин»

Підписано до друку 20.06.2022.
Ум. Друк. арк. 10,8
Наклад 100 пр.

Формат 60*84 1/16
Обл. вид. арк.
Зам. № .

Редакційно-видавничий центр НУБіП України
03041. Київ-41. вул. Героїв оборони. 15

Вступ

Курсова робота із загальної фітопатології розрахована на активну самостійну роботу студента з науковою спеціальною літературою, для розширення та поглиблення знань із спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» й умілого використання результатів сучасної науки для розв'язання відповідних навчальних і виробничих завдань у своїй практичній діяльності.

Тематика курсових робіт присвячена огляду розвитку фітопатології, суті патологічного процесу, діагностиці хвороб рослин, класифікації та етіології хвороб, їх головним збудникам, паразитизму, спеціалізації, екології патогенів та їх систематиці, динаміці розвитку і поширенню хвороб, принципам побудови захисних засобів, характеристиці основних методів захисту та ін.

У курсовій роботі використовуються досягнення науки і передового досвіду стосовно діагностики хвороб, ідентифікації та біолого-екологічних властивостей їх збудників, концептуальних аспектів побудови заходів обмеження їх розвитку. При виконанні курсової роботи із загальної фітопатології студенти удосконалять навички працювати з літературою, робити узагальнення опрацьованого матеріалу та висновки, навчатися складати бібліографічний список для майбутньої випускної бакалаврської роботи, будуть самостійно творчо працювати.

Робота ілюструється рисунками і таблицями.

Список використаної літератури, цитування її в тексті подається згідно існуючих вимог.

Оформлення роботи

1. Роботу оформляють на аркушах формату А4. Текст друкують не більше 40 рядків на сторінці шрифтом чорного кольору Times New Roman через півтора інтервали 14 шрифтом, використовуючи такі розміри полів: верхнє та нижнє – не менше 20 мм, лівє – не менше 25 мм, правє – не менше 10 мм (див. зразок).

2. Сторінки нумерують арабськими цифрами впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

3. Усі графічні матеріали (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) повинні мати однаковий підпис: “Рисунок”. Їх розміщують безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі матеріали повинні бути посилання у тексті. Якщо в роботі містить один рисунок, то він не нумерується, якщо декілька – ставиться порядкова нумерація.

4. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи. У випадку, коли рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, її поділяють на частини, переносячи частину таблиці на наступну сторінку. У разі поділу таблиці на частини дозволено її шапку замінити відповідно номерами колонок чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово “Таблиця____” подають тільки один раз зліва над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці зліва друкують “Продовження таблиці____” без повторення її назви. Якщо звіт містить одну таблицю, то вона не нумерується, якщо декілька – ставиться порядкова нумерація.

5. Посилання на джерела використаної літератури в тексті курсової роботи подавати в кінці речення або абзацу і тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1; 6], де цифри 1 і 6 відповідають порядковому номеру праці або джерела у Списку використаної літератури.

6. В кінці роботи подають список використаних літературних джерел, які оформляють згідно ДСТУ 8302:2015 (додаток).

7. Робота має містити 30-40 сторінок тесту.

Орієнтований зміст та структура курсової роботи (як приклад, стосовно збудників хвороб)

Вступ

1. Історія вивчення хвороби/збудника.

2. Характеристика збудника хвороби.

2.2. Морфологія прояву хвороби.

2.3. Систематичне положення збудника хвороби.

2.4. Морфологія та будова збудника хвороби.

2.5. Біологічно-екологічні властивості.

2.6. Вимоги- до умов природного середовища.

2.7. Паразитичні властивості.

2.8. Спеціалізація.

2.9. Розмноження.

2.10. Здатність патогену утворювати спочиваючі стадії.

2.11. Умови зберігання і зимуючі стадії.

2.12. Способи поширення.

3. Обґрунтування захисних заходів.

Висновки.

Список використаної літератури.

Теми курсових робіт розділені на три групи, за складністю:

Теми рівня «А» - мають найбільшу складність.

Теми рівня «В» - мають середню складність.

Теми рівня «С» - мають найменшу складність.

Вибір теми студенти проводять відповідно до номера варіанта, що відповідає порядковому номеру в списку групи та складності теми (одна з трьох, на вибір студента).

Теми курсових робіт із загальної фітопатології

Номер варіанту	Тема рівня «А»	Тема рівня «В»	Тема рівня «С»
1	Класифікації грибів класу Chytridiomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика бактерій як збудників хвороб рослин	Історія розвитку– становлення наук фітопатології та мікології
2	Класифікації псевдогрибів Oomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Taphrinales	Класифікація хвороб рослин за типами хвороб
3	Класифікації грибів класу Zygomycetes та їх значення для захисту рослин	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Melanconiales	Характеристика сапротрофності та паразитизму фітопатогенів
4	Класифікації грибів класу Ascomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Nuyphomycetales	Класифікація хвороб рослин за культурами рослин
5	Класифікації грибів класу Basidiomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Helotiales	Патологічний процес в рослині і його зміни

6	Класифікації грибів порядку Uredinales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають асколокулярні гриби	Неінфекційні хвороби рослин
7	Класифікації грибів порядку Aphyllophorales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Clavicipitales	Мікози рослин
8	Класифікації грибів порядку Ustilaginales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика актиноміцетів як збудників хвороб рослин	Класифікація хвороб рослин за етіологією
9	Класифікації грибів порядку Peronosporales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Phacidiales	Вірози рослин
10	Класифікації грибів групи порядків Zygomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика мікоплазм і рикетсій як збудників хвороб рослин	Спеціалізація збудників хвороб
11	Класифікації слизовиків Mucorales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Aphyllophorales	Характеристика квіткових паразитів рослин
12	Класифікації грибів групи порядків Loculoascomycetes	Характеристика хвороб рослин, які	Бактеріози рослин

	та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	викликають грибів порядку Sphaeriales	
13	Класифікації грибів групи порядків Discomycetes та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика вірусів та віроїдів як збудників хвороб рослин	Властивості патогенів, що визначають хвороботворні процеси в рослині
14	Класифікації грибів підкласу Loculoascomycetidae та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів родини Plasmodiophoraceae	Вплив умов навколишнього середовища на зараження рослин
15	Класифікації грибів підкласу Nemiascomycetidae та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Нуросгеалес	Шляхи і способи поширення інфекційного початку хвороб рослин
16	Класифікації грибів підкласу Euascomycetidae та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів родини Synchronytriaceae	Поняття про ареали і епіфітотії хвороб рослин
17	Класифікації мітоспорових грибів та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Ustilaginales	Методи діагностики хвороб рослин
18	Класифікації грибів порядку Нурфомсеталес та	Характеристика хвороб рослин, які	Методи і засоби захисту рослин

	характеристика хвороб рослин, які вони викликають	викликають грибів порядку Diaporthales	від хвороб
19	Класифікації грибів порядку Melanconiales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів родини Phytophthoraceae	Імунологічний метод захисту рослин від хвороб
20	Класифікації грибів порядку Sphaeropsidales та характеристика хвороб рослин, які вони викликають	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Erysiphales	Біологічний метод захисту рослин від хвороб
21	Характеристика розмноження грибів класу Plasmodiophoromycetes	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Uredinales	Фізико-механічний метод захисту рослин від хвороб
22	Характеристика розмноження грибів класу Ascomycetes	Характеристика грибів порядку Mucorales	Хімічний метод захисту рослин від хвороб
23	Характеристика розмноження грибів класу Basidiomycetes	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів порядку Taphrinales	Карантинні заходи при поширенні хвороб рослин
24	Характеристика розмноження групи анаморфних грибів (Anamorphic fungi)	Характеристика хвороб рослин, які викликають грибів родини Peronosporaceae	Ідентифікація збудників хвороб рослин

25	Характеристика розмноження грибів класу Chytridiomycetes	Хижі гриби та їх значення для фітопатології	Екологія збудників хвороб рослин
26	Гриби як збудники хвороб рослин. Методи діагностики грибкових захворювань рослин	Рослинно-грибні взаємодії. Фізичний і фізіологічний захист організму.	Способи захисту рослин від хвороб
27	Бактерії як збудники хвороб рослин. Методи діагностики бактеріальних хвороб рослин	Віруси як збудники хвороб рослин. Методи діагностики вірусних хвороб рослин	Боротьба зі збудниками хвороб рослин та шкідниками за допомогою мікробних засобів біологічного контролю.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Довідник із захисту рослин / Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін.; За ред. М.П. Лісового. К.: Урожай, 1999. С. 115-117.
2. Д'яков Ю.Т. Загальна фітопатологія., 2017.
https://stud.com.ua/77428/agropromislovist/zagalna_fitopatologiya
3. Кирик Н.Н., Пиковский М.И. Азаики С. Атлас болезней овощных культур и картофеля / Под ред. Н.Н. Кирика. – К.: Феникс, 2009. – 144 с.
4. Леонтьев Д. В., Акулов О. Ю. Загальна мікологія: Підручник для вищих навчальних закладів. — Х.: Вид. група «Основа», 2007. — 228 с.
5. Марков І.Л. Фітопатологія / І.Л. Марков, О.В. Башта та ін. Підручник під ред. Маркова І.Л. – К.: Фенікс, 2017. – 533с.

6. Марков І.Л. Довідник із захисту польових культур від хвороб та шкідників / І. Л. Марков, М. Б. Рубан. - К. : ТОВ "Компанія "Юнівест Медіа", 2014. - 384 с
7. Марютін Ф.М. Фітопатологія: навчальний посібник / Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. – Харків: Еспада, 2008 – 552 с.
8. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М., Окрушко С.Є. Загальна фітопатологія: Навч. посіб. / За ред. Н.В. Пінчук: - Вінниця, 2018. – 272 с.
9. Пінчук Н.В., Коваленко Т.М., Вергелес П.М. Садово-паркова фітопатологія: Навч. посіб. / За ред. Н.В. Пінчук: Вінниця: ВНАУ. 2020. 380 с.
10. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. – К.: КВІЦ, 2008. – 464 с.
11. Agrios. D. Plant pathology, 2004 <https://shop.elsevier.com/books/plant-pathology/agrios/978-0-08-047378-9>
12. [Global Plant Virus Disease Pandemics and Epidemics - PMC RAC Jones, 2021](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7911862)
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7911862>
13. The Study of Plant Disease Epidemics. Laurence V. Madden, Gareth Hughes, and Frank van den Bosch, 2017 <https://doi.org/10.1094/9780890545058>
14. Ainsworth J., Bisby H. Dictionary of the fungi. 8 ed by Hawksworth D. Z., Kirk P.M., Sufton B.C., Pegler D.M. CAB International, Wallingford U.K. 1995.- 616p.
15. George N. Agrios plant pathology. Fourth Edition. – Harcourt Academic Press, 1997. – 635 p.
16. Michael J., Carlile, Sarah C. Watkinson. The Fungi. Academic press. – Harcourt Brace Company, Publishers London Boston San Diego New York Sydney Tokyo, 1994.- 482p.
17. Constantine J. Alexopoulos, Charles W. Mims. Introductory Mycology. Third edition. Copyright 1979, by John Wiley & Sons.- 632p.
18. Інтернет-джерела за ключовими словами: назви збудників, хвороб

Інтернет джерела:

Європейський журнал патологій рослин

<https://www.springer.com/journal/10658/>

Атлас хвороб декоративних рослин. Доступ: [https://naurok.com.ua/atlas-](https://naurok.com.ua/atlas-hvorob-dekorativnih-roslin-320421.html)

[hvorob-dekorativnih-roslin-320421.html](https://naurok.com.ua/atlas-hvorob-dekorativnih-roslin-320421.html)

Визначник шкідників та хвороб рослин. KWS. Доступ:

[www.kws.com/ua/uk/agroservis/vyroshchuvannya-roslyn/zahyst-](http://www.kws.com/ua/uk/agroservis/vyroshchuvannya-roslyn/zahyst-roslyn/vyznachnyk-shkidnykiv-ta-hvorob/)

[roslyn/vyznachnyk-shkidnykiv-ta-hvorob/](http://www.kws.com/ua/uk/agroservis/vyroshchuvannya-roslyn/zahyst-roslyn/vyznachnyk-shkidnykiv-ta-hvorob/)

ТОП-5 додатків для діагностики хвороб рослин. Доступ:

[https://superagronom.com/news/5925-top-5-dodatkov-dlya-diagnostiki-hvorob-](https://superagronom.com/news/5925-top-5-dodatkov-dlya-diagnostiki-hvorob-roslin)

[roslin](https://superagronom.com/news/5925-top-5-dodatkov-dlya-diagnostiki-hvorob-roslin)

Хвороби та шкідники кімнатних рослин. Доступ: [https://asterias.od.ua/860-](https://asterias.od.ua/860-khvorobi-ta-shkidniki-kimnatnikh-roslin-zakhist-i-likuvannya.html)

[khvorobi-ta-shkidniki-kimnatnikh-roslin-zakhist-i-likuvannya.html](https://asterias.od.ua/860-khvorobi-ta-shkidniki-kimnatnikh-roslin-zakhist-i-likuvannya.html)

Зразок

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології**

Кафедра фітопатології
ім. акад. В.Ф. Пересипкіна

Курсова робота із загальної фітопатології на тему:
«Характеристика розмноження грибів класу Oomycetes»

Виконав(ла):
Студент(ка) 3 курсу 2 групи
Факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології
Іванова Ірина Анатоліївна
Перевірив:
ППП викладача

Київ-2022

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	2
1. Історія вивчення хвороби/збудника	3
2.	
2.1.	
2.2.	
...	
3. Обґрунтування захисних заходів	39
Висновки	45
Список використаної літератури	50

Приклади оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 8302:2015)

Автоматичне оформлення посилань за ДСТУ 8302:2015

Оформлення бібліографічних посилань у списку використаних джерел за стандартом ДСТУ 8302:2015 вимагає знання норм і положень стандарту щодо різних типів джерел, використовуваних знаків, принципів поділу посилань на зони. За допомогою сервісу «Grafіati» ви можете оформлювати посилання для наукових і дипломних робіт, дисертацій і т. ін. онлайн. Програма генерує посилання відповідно до вимог стандарту. Щоб скористатися нею, перейдіть на головну сторінку сайту, оберіть ДСТУ 8302:2015 у списку стилів та заповніть поля у формі додавання джерела, попередньо обравши його тип.

Нижче наводимо приклади готових посилань у списках літератури, оформлених відповідно до ДСТУ 8302:2015, для різних типів джерел.

Книга одного автора

Іванова В. Д. Технологія виробництва продуктів бджільництва: курс лекцій. Миколаїв: МДАУ, 2009. 245 с.

Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилістичні поради. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2001. 240 с.

Браун Д. Код да Вінчі. Харків: КСД, 2006. 478с.

Пономарьов А. П. Українська етнографія: курс лекцій. Київ: Либідь, 1994. 315с.

Прищенко С. В. Кольорознавство: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і допов. Київ: Кондор, 2018. 436с.

Parker J. Principles of scientific research. 7th ed. London: Editorial, 2017. 301 p.

Книга двох або трьох авторів

Боярин М. В., Нетробчук І. М. Основи гідроекології: теорія й практика: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 365с.

Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. Київ: Пульсари, 2004. 398 с.

Марисова І. В., Кедров Б. Ю. Систематика хордових тварин. Ніжин: НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 132 с.

Артеменко А. П., Бобловський О. Ю. Від глобалізації до індивідуалізації: топологія міжкультурної взаємодії: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2014. 215 с.

Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.

Коваленко А. Д., Герасимчук О. П., Данилюк А. С. Міжнародне кредитування. 2-ге вид. Київ: Наука, 2018. 155 с.

Wilson D., Lister P., Andrews A. Modern surgery. Manchester: MAN, 2011. 240 p.

Книга чотирьох і більше авторів

Астрономія: навч. посіб. / І. А. Климишин та ін. Одеса: Астропринт, 2012. 352 с.

Міжнародна торгівля / Ю. Г. Козак та ін. 5-те вид., перероб. та допов. Київ: Центр учб. літ., 2015. 272 с.

Сучасна українська мова / О. М. Григор'єв та ін. 3-тє вид., перероб. Київ: Либідь, 2005. 488 с.

Referencing styles / G. R. Edwards et al. Los Angeles: International Publishing, 2010. 280 p.

Книга без зазначення автора (з редактором тощо)

Економічна енциклопедія / за ред. В. В. Шевченка. Київ: Альманах, 2016. 304 с.

Атлас зоології / уклад.: Х. Тола, Є. Інф'єста. Харків: Ранок, 2005. 96 с.

Мінералогічний словник / уклад.: В. С. Білецький, В. Г. Омельченко, Г. Д. Горванко. Маріуполь: Сх. вид. дім, 2016. 488 с.

Routledge handbook of international statebuilding / ed. by D. Chandler, T. D. Sisk. London : Routledge, 2013. 448 p.

Книга – окремих том (частина) багатотомного видання

Антологія української юридичної думки / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ ; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. кн., 2002. Т. 1 : Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права. 568 с.

Етимологічний словник української мови : у 7 т. / уклад.: Р. В. Болдирев та ін. Київ : Наук. думка, 1989. Т. 3 : Кора—М. 552 с.

Шишкін В. І. Судові системи країн світу : навч. посіб. : у 3 кн. Київ : Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 336 с.

Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. Донецьк : Донбас, 2007. Т. 2 : Л—Р. 652 с.

Частина книги (розділ тощо)

Шевченко Р. О. Особливості селекції яблунь. *Практикум з ботаніки* / ред. О. С. Самійленко. Херсон, 2018. С. 22—36.

Ярошевич Н. Б., Чубка О. М., Якимів А. І. Інструменти боргового фінансування суб'єктів підприємництва в Україні: правовий статус, структурна динаміка, податкові наслідки. *Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку національного господарства* : монографія / за ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп. Дніпро, 2019. С. 55—89.

Goehr L. The concept of opera. *The Oxford handbook of opera* / ed. by N. M. Greenwald. Oxford, 2014. P. 92—136.

Стаття (публікація) в періодичному виданні

Стаття в журналі

Зайцева О. М. Варіантність у родовій категоризації іменників: (на матеріалі мовлення сучас. укр. телебачення). *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. 2018. Т. 21, № 1. С. 121—130.

Кольцова Я. І., Нікітін С. В. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку. *Питання хімії та хімічної технології*. 2020. № 1. С. 33—38. DOI: 10.32434/0321-4095-2020-128-1-33-38 (дата звернення: 11.06.2020).

Капируля М. Ядерний тероризм в сучасній міжнародній системі. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2008. Вип. 73, ч. 2. С. 66—68.

Chua N. Y., Lundbye J. Endovascular catheter as a rewarming method for accidental hypothermia. *Therapeutic hypothermia and temperature management*. 2012. Vol. 2, no. 2. P. 89—91. URL: <https://doi.org/10.1089/ther.2012.0001> (date of access: 06.05.2020).

Стаття в газеті

Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації. *Голос України*. 2018. 20 лип. С. 10.

Монаєнко А. Поза чергою не рахується? Особливості звільнення суддів за порушення присяги. *Юридична газета*. 2017. 17 січ. С. 28—29.

Величко О. Р., Лисенко Д. П. Відшкодування матеріальних витрат. *Газета про бухгалтерський облік*. 2019. Квітень. С. 16

Електронний ресурс

Сайт

«Файлу» чи файла»: який родовий відмінок слова «файл»? *Kyiv Dictionary*. URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/consulenza-linguistica/vypusk3/failu-faila/> (дата звернення: 20.05.2020).

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 11.06.2020. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=11.06.2020&period=daily> (дата звернення: 11.06.2020).

Приймак Д. М., Томіленко О. В., Ковальчук З. Ю. «Підодіяльник»: як правильно сказати українською? *Kyiv Dictionary*. URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/how-to-say/pidodiialnyk/> (дата звернення: 09.06.2020).

Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
URL: <http://www.univ.kiev.ua/> (дата звернення: 05.11.2019).

APA Style Introduction. *Purdue University*.
URL: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html (date of access: 09.06.2020).

Диск

Тараненко Ю. А. Енциклопедія українського козацтва. Запоріжжя, 2006. 2 електрон.-опт. диски (DVD-R).

Тартак. Сімка. Наш формат, 2012. 1 електрон.-опт. диск (CD).

Дисертація

Герасименко Ю. А. Рецепція української історії в західноєвропейській прозі кінця XX – початку XXI століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05. Бердянськ, 2018. 259 с.

Наконечний А. Б. Примусове відчуження земельних ділянок за законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2015. 225 с.

Урба С. І. Пріоритети та інструменти розвитку аграрного сектора в системі забезпечення економічної безпеки України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Львів, 2019. 562 с.

Автореферат дисертації

Скарга О. О. Транснаціоналізація туристичних послуг в умовах глобалізації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02. Маріуполь, 2019. 22 с.

Єрґієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2019. 17 с.

Заяць А. Є. Міське суспільство Волині XVI – першої половини XVII ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01. Львів, 2019. 39 с.

Матеріали конференції

Тези доповіді

Святецька А. В. Діалектизми у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»: семантико-стилістичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 19—20 жовт. 2018 р. / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. С. 19—23.

Киридон А., Троян С. М. Грушевський і основні етапи українського державотворення. *Міжнародна наукова конференція до 150-річчя М. С. Грушевського*: тези доп., 17 верес. 2016 р., Острог / редкол.: Винар Л.-Р. та ін. Острог, 2016. С. 44—47.

Івченко В. О. Проблема правового регулювання імпичменту в Україні. *Актуальні проблеми сучасної науки і правоохоронної діяльності*: тези доп. учасників XXV Наук.-практ. конф. курсантів та студентів, м. Харків, 17 трав. 2018 р. / Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С. 35—36.

Закон, нормативний акт

Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII: станом на 19 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19> (дата звернення: 11.06.2020).

Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI: станом на 02 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 09.06.2020).

Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб: Постанова Каб. Міністрів України від 30.08.2017 р. № 704: станом на 29 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-%D0%BF> (дата звернення: 05.05.2020).

Про відзначення державними нагородами України працівників Національного університету «Чернігівська політехніка»: Указ Президента України від 09.06.2020 р. № 215/2020.

URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2152020-34077> (дата звернення: 11.06.2020).

Про іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених — докторів наук : Постанова Верховної Ради України від 05.02.2019 р. № 2676-VIII. *Голос України*. 2019. 19 лют. С. 4.

Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань : Постанова Каб. Міністрів України від 28.06.1997 р. № 644. *Офіційний вісник України*. 1997. № 27. С. 105.

Конституція України : від 28.06.1996 р. : станом на 01 січ. 2006 р. Київ : Ін Юре, 2006. 144 с.

Препринт

Головач Ю., Пляцко Р., Сварник Г. Петер Пулюй і архів Івана Пулюя. Львів : Ін-т фізики конденс. систем НАН України, 2020. 24 с. (Препринт. Ін-т фізики конденс. систем НАН України ; ISMP–20–01).

Протидія агресивному податковому плануванню в Україні / С. С. Брехов та ін. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2017. 108 с. (Препринт. Наук.-дослід. ін-т фіскал. політики Ун-ту ДФС України).

Simon J. Physics of oscillations. Poznań : University of Poznań, 2019. 121 p. (Preprint. University of Poznań ; UP-02).

Патент

Верстат для поздовжнього розпилювання круглих колод : пат. 123197 Україна : В27В 7/00. № u 2017 10306 ; заявл. 25.10.2017 ; опубл. 12.02.2018, Бюл. № 3. 4 с.

Рентгенодіагностичний препарат на основі конусно-променевого комп'ютерного томографа для обстеження кінцівок : пат. 140662 Україна : А61В 6/03, А61В 8/13, H05G 1/02, G03В 42/02, G01N 23/04. № u 2019 07999 ; заявл. 12.07.2019 ; опубл. 10.03.2020, Бюл. № 5 (кн. 1). 1 с.

Розбірний візок для транспортування надувного човна : пат. 121790 Україна : В60Q 5/00. № u 2017 09803 ; заявл. 24.07.2017 ; опубл. 11.12.2017, Бюл. № 23. 5 с.

Стандарт

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

ДСТУ 8746:2017. Автомобільні дороги. Методи вимірювання зчипних властивостей поверхні дорожнього покриття. На заміну ДСТУ Б В.2.3-2-97 (ГОСТ 30413-96), ДСТУ Б В.2.3-8-2003, СОУ 45.2-00018112-042:2009 ; чинний від 2019-01-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 20 с.

ДСТУ ISO 14024:2018. Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та процедури. На заміну ДСТУ ISO 14024:2002 ; чинний від 2020-01-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 18 с.

Архівні матеріали

Закон про громадянство Української Народної Республіки. 15 листопада 1921 р. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1065. Оп. 4. Спр. 96. Арк. 48—50. Оригінал. Машинопис.

Листування [Грушевського М. С.] з друкарнями в Празі, Відні та інших містах про видання і продаж книг. 4 лютого 1922 р. – грудень 1923 р. *ЦДІАК України* (Центр. держ. іст. архів України). Ф. 1235. Оп. 1. Спр. 95.

Шевченко Т. Г. Лист Щепкіну М. С. 1858 р. *ЦДАМЛМ* (Центр. держ. архів-музей літ. і мистецтва України). Ф. 506. Оп. 1. Спр. 33.